

Spoštovani Alpini iz Naborjeta in Ovčje vasi – Malborghetto / Valbruna,

spoštovani predstavniki veteranskih in domoljubnih organizacij,

cenjeni gostje, dragi prijatelji.

V imenu Združenja vojaških gornikov Slovenije se vam iskreno zahvaljujem za povabilo na pietetno slovesnost. Velika čast je, da se lahko srečamo tukaj v dolini Zajzera, kjer nas povezujejo spoštovanje do zgodovine, spomin na padle in skupna želja po miru.

Vsako leto se na tem kraju spominjamo ljudi, ki jih je vrtinec prve svetovne vojne odtrgal od njihovih življenjskih poti. Ti grobovi niso samo del zgodovinske tragedije, ampak tudi opomin, kako hitro lahko sovraštvo in sla po prevladi odprejo brezno, ki pogoltne v največji meri povsem navadne ljudi.

Danes se nam zdi mir nekaj samoumevnega. A žal temu ni tako. Vsaka generacija ga mora vedno znova varovati in graditi. Posebej bi izpostavil vprašanje, kako mlajšim rodovom približati izkušnje zgodovine, da je ne bi ponavljali. Mladi danes odraščajo v svetu hitrih informacij, kjer je včasih težko razbrati tanko linijo med resnico in lažjo. Naučiti jih moramo razumeti, da se sporov med narodi in državami ne rešuje z orožjem, ampak da je edina možna pot medsebojno spoštovanje in pripravljenost za dialog.

Nove generacije imajo več možnosti za sodelovanje in prijateljstvo kot kadarkoli prej. Meje med državami niso več ovire, ampak prostori povezovanja. Tudi raznolikost evropskih jezikov ni več prepreka za medsebojno razumevanje, saj nam tehnologija in umetna inteligenca omogočata prevajanje v vsaki situaciji. Prav to bi lahko bila še dodatna vzpodbuda za prijateljske vezi, ki se ne smejo nikoli pretrgati.

Ob tem seveda ne smemo zapirati oči pred aktualnimi izzivi. Evropa mora znati zaščititi svoje meje in svoje ljudi. Ljudem v stiski, ki bežijo pred preganjanjem, je treba pomagati, hkrati pa preprečevati nezakonite migracije in zlorabe.

Vedno bolj pomembno postaja tudi sodelovanje evropskih držav na področju varnosti in obrambe. Nihče si ne želi oboroževalne tekme, vendar pa mora biti Evropa sposobna zaščititi svojo varnost. Samo povezana Evropa lahko ohrani stabilnost in mir v času velikih globalnih sprememb in svojo vrednoto svobode.

Tukaj, na stičišču slovenskega, italijanskega in nemškega srednjeevropskega prostora, imajo takšna srečanja, kot je današnje, poseben pomen. Dokazujejo namreč, da je mogoče kljub tragični zgodovini graditi medsebojno spoštovanje in sodelovanje. Naši predniki so živeli v času nezaupanja in konfliktov. Naša dolžnost pa je, da prihodnjim generacijam zapustimo Evropo sodelovanja in mirnega sobivanja v spoštovanju naše raznolikosti.

Naj naši pokojni kameradi počivajo v miru in zavedanju, da njihova žrtev ni bila zaman.

Hvala vam za spoštovanje tradicije naših srečanj v dolini Zajzera.